

Nuo šiol 13-17 m. jaunuoliai gali užregistruoti „Smart-ID“ paskyrą naudodami biometrinius duomenis. Tam reikia tik išmaniojo įrenginio, galiojančio asmens dokumento ir tėvų patvirtinimo. Lietuva yra pirmoji iš Baltijos šalių, kurioje atsirado tokia galimybė. Paslaugą teikiančios bendrovės „SK ID Solutions“ verslo vadovas Lietuvoje Viktoras Kamarevcevas teigia, kad suteikiant jaunimui prieigą prie finansinių įrankių siekiama ugdyti jų finansinį raštingumą, edukuoti, kaip saugiai atlikti transakcijas internete bei paskatinti savarankiškai valdyti savo pinigus.

„Nepilnamečiai Lietuvoje – pirmieji Baltijos regione, galintys susikurti „Smart-ID“ paskyrą savarankiškai, naudojant biometrinius duomenis. Registruojant naują paskyrą be išmaniojo įrenginio ir galiojančio paso ar asmens tapatybės kortelės su elektroniniu lustu jaunuoliams taip pat reikės vieno iš tėvų ar globėjų sutikimo. Registracijos metu jis gaus 30 minučių aktyvią nuorodą su sutikimu, kurį pasirašyti galės dažniausiai naudojama kvalifikuoto elektroninio parašo priemone – „Smart-ID“, „Mobile-ID“ ar asmens tapatybės kortelėje esančiu kvalifikuoto parašo sertifikatu“, – sako V. Kamarevcevas.

Anot bendrovės atstovo, finansinių įrankių prieinamumas svarbus visoms amžiaus grupėms, o ypač – jaunimui: „Palengvintas registracijos procesas suteikia paaugliams paprastesnę prieigą prie savo pinigų ir skatina juos mokytis valdyti savo asmeninius finansus, naudotis internetine bankininkyste bei saugiai prisijunti prie elektroninių paslaugų“, – teigia V. Kamarevcevas.

Teorija be praktikos - tik tuščios kalbos

Lietuvos bankų asociacijos (LBA) prezidentė Eivilė Čipkutė sako, kad tai, jog jaunimas nuo šiol gali susikurti „Smart-ID“ paskyrą naudojant biometrinius duomenis, yra sveikintina iniciatyva. Mat ji ne tik atveria naujas galimybes praktiškai valdyti savo pinigus, bet ir kelia bendrą Lietuvos finansinį raštingumą.

„Sudarydami galimybes jaunimui mokytis naudotis banko kortele, atlikti pavedimus, prisijungti prie el. bankininkystės ir pan., padėsime tvirtą finansinio raštingumo pamatą. Sujungus teoriją bei praktiką jau paaugę vaikai turės pakankamai žinių ir bus pasiruošę savarankiškai valdyti savo finansus, mokės taupyti ir protingai elgtis su kur kas didesnėmis sumomis nei kišenpinigiai“, – sako LBA prezidentė.

Lietuvos penkiolikmečių finansinis raštingumas vis dar nesiekia jų bendraamžių lygio kitose šalyse ir net yra žemiau už vidurkį – tai parodė Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos programos, skirtos tarptautiniam mokinių vertinimui (EBPO PISA), tyrimas.

„Pagal jaunimo finansinį raštingumą Lietuva rikiuojasi 8-9 pozicijose tarp 13 EBPO šalių, surinkusi 498 taškus, tačiau EBPO vidurkis siekia 505 taškus. Tyrimas parodė, kad aukščiausią finansinio raštingumo lygį fiksuojančiose šalyse – Estijoje ir Suomijoje – vaikai, valdydami savo pinigus, yra kur kas savarankiškesni. O štai Lietuvoje tėvai yra labiausiai tarp EBPO šalių išitraukę į savo vaikų finansinio raštingumo ugdymą. Lietuviai dažnai koncentruojasi į pavyzdį savo vaikams, tačiau panašu, kad nederėtų pamiršti ir realios patirties“, – sako E. Čipkutė.

Mokysis saugumo

1. Kamarevcevas pažymi, kad ši naujovė nepilnamečiams ne tik suteiks savarankiškumo ir prisidės prie finansinio raštingumo ugdymo, bet kartu taps įrankiu, kuris leis su pinigais elgtis saugiai.

„Vis girdime istorijas apie asmens duomenų nutekėjimą ir finansinius sukčius, todėl plečiant finansinių įrankių prieinamumą būtina atkreipti nepilnamečių dėmesį į saugumą. Labai svarbu, kad tėvai edukotų kibernetinės higienos klausimais – parodytų, kaip saugiai atlikti transakcijas el. parduotuvėje, kaip sutikrinti ten rodomą „Smart-ID“ kodą su tuo, kuris rodomas programėlėje. Taip pat – ką daryti, jeigu kodai nesutampa ir kodėl svarbu tokią operaciją atšaukti. Tik turint tokius pagrindus vaikai galės saugiai naudotis jiems atveriamos galimybėmis“, – teigia V. Kamarevcevas.

